

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/86/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6417209929
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6417209929.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a JUDr. Ivicy Hanuskovej, v spore žalobcu STAVMAT Banská Štiavnica, s.r.o., so sídlom Ľudovíta Štúra 560/20, Hliník nad Hronom, IČO: 50 645 315, právne zastúpeného JUDr. Luciou Sklenárovou, advokátkou so sídlom Ul. SNP 94, Žiar nad Hronom, proti žalovanému A. L., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom F. č. O., právne zastúpenému JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom so sídlom Námestie SNP 41, Zvolen, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 20C/43/2017-76 z 19. júla 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom, ako súd prvej inštancie (ďalej len „okresný súd“, resp. „súd prvej inštancie“, event. „prvoinštančný súd“), rozsudkom zo dňa 19. 07. 2018 určil, že kúpna zmluva uzavretá dňa 16. 03. 2017 medzi A. L., nar. XX. XX. XXXX ako predávajúcim a A. L., nar. XX. XX. XXXX ako kupujúcim, zavkladovaná do Katastra nehnuteľností Okresným úradom Žarnovica pod číslom V XXX/ XXXX je voči žalobcovi právne neúčinná (I. výrok). O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (II. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 04. 10. 2017 domáhal určenia právnej neúčinnosti kúpnej zmluvy (ďalej aj „Zmluva“) uzavretej dňa 16. 03. 2017 medzi A. L. mladším (ďalej aj „ml.“), nar. XX. XX. XXXX ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim. Predmetom Zmluvy bol prevod spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1, ktorý na žalovaného previedol A. L. ml. ako predávajúci, ktorý je dlžníkom žalobcu a uvedeným právnym úkonom ukrátil uspokojenie pohľadávky žalobcu, pretože sa zbavil majetku, iným nedisponuje, keď ani v exekúcii vykonávanej súdnym exekútorom JUDr. Jánom Debnárom pod sp. zn. 199EX 216/17 nedošlo k vymoženiu pohľadávky.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa ustanovení § 42a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a konštatoval dôvodnosť žaloby, pretože žalobca bol napadnutou Zmluvou ukrátený v uspokojení svojej pohľadávky, pričom dôkazné bremeno bolo podľa § 42a OZ na žalovanom preukázať, že o ukracovanom úmysle nemohol vedieť ani náhodou. Ďalej uviedol, že žalobca má pohľadávku voči dlžníkovi spoločnosti MIRSTAV, s. r. o., ktorú má súdom právoplatne judikovanú vo výške 10 656,32 Eur z titulu dodania stavebného materiálu, za ktorej splnenie sa písomne zaručil A. L. ml. ako ručiteľ v ručiteľskom vyhlásení zo dňa 18. 04. 2017, čím žalobcovi vznikla pohľadávka v uvedenej výške z titulu ručenia aj voči A. L. ml., proti ktorému má taktiež žalobca pohľadávku právoplatne

priznanú platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 6Up/72/2017 zo dňa 12. 06. 2017. Napriek platobnému rozkazu žalobca nedosiahol uspokojenie svojej pohľadávky v exekučnom konaní, pretože pohľadávku A. L. ml. uhradil len v rozsahu 500,- Eur a ako ručiteľ bol spoluvlastníkom v 1 - ici nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. F., vedených na LV č. XXX, ktoré previedol napadnutou Zmluvou na žalovaného - svojho otca, čím ukrátil nielen žalobcu ako veriteľa, ako aj ďalších veriteľov, voči ktorým mal dlhy v čase prevodu spoluvlastníckeho podielu, čo bolo preukázané z údajov Centrálného registra exekúcií. D. L. ml. nedisponoval a ani nedisponuje majetkom postačujúcim na uspokojenie pohľadávky žalobcu, čo potvrdil aj vo svojej výpovedi, pretože vlastní iba motorové vozidlo založené v prospech leasingovej spoločnosti a v rámci exekúcií nebol predpoklad uspokojenia pohľadávky nielen žalobcu, ale aj ostatných veriteľov. Kúpnu cenu za spoluvlastnícky podiel vo výške 14 000,- Eur, ktorú mal obdržať od nadobúdateľa spoluvlastníckeho podielu - žalovaného údajne použil na iné účely ako na uspokojenie svojich záväzkov, pričom okresný súd neveril, že kúpna cena bola reálne vyplatená. Zároveň poukázal na dve skupiny dôkazov stojacich proti sebe, a to výpoveď žalovaného, ako aj jeho syna A. L. ml., ktorí dôvod prevodu spoluvlastníckeho podielu prezentovali vôľou žalovaného rekonštruovať domovú nehnuteľnosť, na ktorú rekonštrukciu nemohol A. L. ml. prispieť. Avšak listinný dôkaz - zápisnica z trestného konania zo dňa 29. 06. 2017 o výsluchu A. L. ml. potvrdila jeho vyjadrenie, že žalovaný mal obavy z jeho podnikania, a aby neprišiel o dom. Prvoinštančný súd nepovažoval za presvedčivú výpoveď žalovaného, ktorý síce potvrdil vedomosť o podnikaní syna, o ktoré sa údajne detailnejšie nezaujímal, avšak pokiaľ jeho syn nemal investície do domu, musela mu vyvstať otázka, ako sa mu v podnikaní darí. Výpoveď žalovaného považoval za vyhybavú a nepresvedčivú, pričom nedostatok financií na rekonštrukciu zo strany A. L. ml. (syna žalovaného) nebolo potrebné riešiť prevodom spoluvlastníckeho podielu. Navyše poukázal na výpoveď žalovaného, ktorý potvrdil nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu nehnuteľnosti, ktorú ani nerekonštruoval z dôvodu, že po vyplatení kúpnej ceny synovi musí znovu sporiť. Nepovažoval za vierohodnú ani otázku vyplatenia kúpnej ceny, ktorú mal žalovaný vyplatiť v hotovosti z peňazí uložených doma bez akéhokoľvek dokladu, či bankovej operácie. Výpoveď žalovaného a jeho syna F.L. ml. považoval za účelovo prispôbenú vo verzii o potrebe rekonštrukcie spoločnej domovej nehnuteľnosti, čoho dôkazom bola výpoveď v trestnom konaní zo strany prevodcu - syna žalovaného o skutočnom dôvode prevodu spoluvlastníckeho podielu o obavách žalovaného o postihnutí vlastníckeho práva k spoločnej nehnuteľnosti v dôsledku jeho podnikania. Okresný súd neveril následne prispôbenej výpovedi Y. L. ml. pred súdom, v ktorej poprel obsah jeho výpovede pred vyšetrovateľom, keď zápisnicu z výsluchu v trestnom konaní podpísal bez akýchkoľvek námietok. Za nedôvodnú považoval aj námietku žalovaného o nemožnosti ukrátenia žalobcu ako veriteľa, pretože v čase uzavretia Zmluvy ešte neexistoval ručiteľský záväzok Y. L. ml. voči žalobcovi ako veriteľovi, pretože Zmluva bola uzavretá dňa 16. 03. 2017 a ručiteľské vyhlásenie bolo zo dňa 18. 04. 2017, pričom poukázal na judikatúru k § 42a OZ, podľa ktorej je predmetné ustanovenie aplikovateľné aj v prípade, ak veriteľ v čase uzatvorenia odporovateľného právneho úkonu nebol s dlžníkom v právnom vzťahu (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/142/02, zo dňa 18. 12. 2002, publikované pod R 63/2004). Konštatoval, že v danom prípade pre úspešnú odporovateľnosť napadnutej Zmluvy nemusel existovať ručiteľský záväzok v čase uzatvorenia Zmluvy, podstatné bolo uplatnenie odporovateľnosti právneho úkonu žalobcom v rámci trojročnej zákonnej lehoty plynúcej od uzavretia Zmluvy a z dôvodu vedomosti žalovaného o ukracovanom úmysle. Rozhodnutia predložené žalovaným nepovažoval za použiteľné v prejednávanej veci, keďže išlo o otázku začiatku plynutia premlčacej doby ohľadne práva dovolať sa relatívnej neplatnosti Zmluvy, ktorou bolo porušené predkupné právo podielového spoluvlastníka a za rozhodujúci okamih sa považovalo uzavretie právneho úkonu a nie okamih vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, preto taktiež považoval za rozhodujúci dátum vykonania právneho úkonu (nie jeho vecnoprávne účinky).

4. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a podľa zásady úspechu plne úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne, eventuálne aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Poukázal na inú vadu majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 365 ods. 1 písm. d) CSP], ako aj nesprávne právne posúdenie veci prvoinštančným súdom. Nepopieral uzavretie Zmluvy, predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu, nebolo to z dôvodu uvádzaným prvoinštančným súdom, ale z dôvodu potvrdeného aj jeho synom na pojednávaní, teda potrebné

rekonštrukcie, na ktorú syn nemal dostatok finančných prostriedkov a po vzájomnej dohode dospeli k rozhodnutiu o prevode spoluvlastníckeho podielu za dohodnutú kúpnu cenu. Za nepravdivé považoval tvrdenia prvoinštančného súdu o jeho vedomosti o ukrátení veriteľov prevodom spoluvlastníckeho podielu, pričom jeho výpoveď nevykazovala znaky nedôveryhodnosti a prvoinštančný súd svoj záver o nedôveryhodnosti jeho výpovede neobjasnil a nezdôvodnil. Nebolo na mieste, aby okresný súd riešil jeho osobný vzťah so synom, resp. k jeho podnikaniu, napriek tomu, že vedel o jeho podnikaní, ale o príjmoch a výdavkoch vedomosť nemal a nemal dôvod to ani riešiť. Pokiaľ išlo o nezrealizovanú rekonštrukciu nehnuteľnosti, na ktorú poukazoval, napriek jej neuskutočneniu by sa syn nechcel tak v čase prevodu, ani v súčasnosti na jej zveľaďovaní podieľať, preto vzájomnou dohodou dospeli k záveru o prevode spoluvlastníckeho podielu. Poukaz prvoinštančného súdu na zápisnicu z trestného konania považoval za irelevantný vzhľadom na dátum synovej výpovede vo vzťahu k dátumu podpisu Zmluvy, pretože výpoveď sa uskutočnila viac ako 3 mesiace po podpise Zmluvy a synom uvádzané skutočnosti sa nemuseli zakladať na pravde, išlo len o synove vnútorné cítenie a nie o jeho výpoveď, preto bolo bezpredmetné, poukazovať na výpoveď niekoho iného, ktorý vypovedá za tretiu osobu skutočnosti nepotvrdené danou osobou. Navyše ak išlo o výpoveď z konca júna 2017 a k podpisu Zmluvy došlo v marci 2017, preto v čase podpisu Zmluvy stav a skutočnosti uvádzané synom pred políciou nemuseli existovať a ani jeho strach z podnikania syna. Mal za to, že nebola daná úspešnosť podanej žaloby, ak v čase odporovaného právneho úkonu žalobca nebol voči jeho synovi veriteľom, pretože syn nebol dlžníkom, nakoľko v čase prevodu podielu neexistoval žiadny záväzok syna a teda nemohlo dôjsť ani k ukráteniu žalobcu. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo/549/2001, podľa ktorého, aktívne vecne legitimovaný nemôže byť ten, kto v čase, keď mal byť vykonaný odporovateľný právny úkon nemal voči dlžníkovi pohľadávku, avšak ju má v čase rozhodovania súdom. Žalobca nebol aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie predmetnej žaloby. Poukázal na komentár k § 42a OZ, podľa ktorého odporovateľnými právnymi úkonmi nemôžu byť nikdy tzv. ekvivalentné právne úkony, pri ktorých nedochádza k objektívnemu zmenšeniu majetku dlžníka, t. j. za plnenie, ktoré ním stratil dlžník, nadobudol iné plnenie skutočne ekvivalentnej povahy, pričom podľa Zmluvy došlo k vyplateniu kúpnej ceny a teda nedošlo k zmenšeniu majetku dlžníka. Vyčítal prvoinštančnému súdu nedostatočné venovanie sa aktívnej vecnej legitimácii, dôvodnosti žaloby a ostatným skutočnostiam, navyše žalobu považoval za dôvodnú bez akýchkoľvek pochyb a jeho dôkazy, či výpovede považoval za nedôveryhodné. Keďže pohľadávka žalobcu voči jeho synovi ako neexistovala v čase odporovateľného právneho úkonu a za prevod podielu nedošlo k zmenšeniu majetku dlžníka, pretože mu bola vyplatená kúpna cena, došlo k absencii aktívnej vecnej legitimácii na strane žalobcu. Za nesprávny považoval aj výrok o jeho povinnosti nahradiť žalobcovi trovy konania.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. V plnom rozsahu sa stotožnil so závermi prvoinštančného súdu, ktorý sa správne vysporiadal s vykonanými dôkazmi a s poukazom na zápisnicu z trestného konania dospel k záveru, že dôvodom prevodu nehnuteľností boli obavy žalovaného z podnikania syna a teda, že by mohol prísť o dom. Nepovažoval za pravdivé tvrdenie žalovaného, že okresný súd nevzal do úvahy ním tvrdené skutočnosti, pretože vyhodnotil všetky dôkazy a na ich základe dospel k správne záveru. Žalovaný nepreukázal reálne vyplatenie finančných prostriedkov synovi, pričom prehlásenie o vyplatení kúpnej ceny v Zmluve nebolo dôkazom o ich skutočnom vyplatení. Navyše Zmluva o predaji nehnuteľnosti za kúpnu cenu 14 000,- Eur (ktorá bola oveľa nižšia ako reálna hodnota spoluvlastníckeho podielu) bola účelová, pretože išlo o sumu, pri ktorej nebolo potrebné medzi fyzickými osobami urobiť prevod kúpnej ceny bezhotovostne a pochybnosti z vyplatenia kúpnej ceny vyplývajú aj zo zápisnice o výsluchu S. L. ml., ktorý nič neuvádzal o výplate kúpnej ceny. Stotožnil sa so záverom prvoinštančného súdu aj s poukazom na uvádzanú judikatúru. Poukázal na vecnoprávne účinky odporovateľného právneho úkonu, ktoré nastali až rozhodnutím o povolení vkladu dňa 12. 05. 2017. Rozhodujúcim pre posúdenie právneho úkonu vykonaného v posledných troch rokoch bol dátum povolenia vkladu, ktorý návrh na vklad bol podaný dňa 05. 05. 2017, t. j. v čase existencie dlžníkovho vzťahu voči nemu, a preto bol aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Poukázal na skutočný dôvod prevodu nehnuteľností ochranou majetku pred veriteľmi, ktorá vyplývala aj z predchádzajúcich konaní, ako dôkazov o tom, že veritelia sa chceli domáhať už predtým svojich práv, z ktorého dôvodu došlo k zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti až po vysporiadaní sa katastra s plombou k nehnuteľnosti pod V XXX/XXXX a následne podaného návrhu na vklad vlastníckeho práva. Žalovaný a jeho syn A. L. ml. sú otec a syn žijúci v spoločnej domácnosti, teda ide o blízke osoby a povinnosťou žalovaného bolo preukázať, že nemohol o zámere syna ukrátiť veriteľov vedieť, čo neurobil,

navyše synovi chodili na adresu predmetnej nehnuteľnosti zásielky aj od exekútorov, keďže boli voči nemu vedené exekučné konania minimálne od marca 2017.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a § 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného, ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a uvádza, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP na tieto v celom rozsahu poukazuje.

12. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, reagujúc na odvolacie dôvody žalovaného odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenia právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil.

13. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného viazaný (§ 379 CSP; § 380 CSP), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami žalovaného uvádzanými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či nedošlo k vadám, ktoré by sa týkali procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP).

14. Žalovaný v podanom odvolaní opakovane nesúhlasil s právnym posúdením súdu prvej inštancie o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu v súvislosti s ním tvrdenou neexistenciou pohľadávky žalobcu voči A.ovi L.ovi ml., ako ručiteľovi pohľadávky dlžníka spoločnosti MIRSTAV, s r.o.

15. K uvedenej námietke odvolací súd dodáva, že veriteľom môže byť len ten, kto má proti dlžníkovi pohľadávku. Z hľadiska § 42a OZ nie je rozhodujúce, či ide o pohľadávku splatnú, či nesplatnú, prípadne budúcu. Významné je, že vznikol záväzkový právny vzťah, z ktorého vznikla pohľadávka, alebo, z ktorého má pohľadávka v budúcnosti vzniknúť. Ten, kto nemá proti dlžníkovi pohľadávku, nemôže byť jeho veriteľom a jej tiež pojmovovo vylúčené, aby dlžník urobil právny úkon v úmysle ukrátiť svojho veriteľa (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo/4950/2010).

16. Pokiaľ v súvislosti s touto odvolacou námietkou žalovaný poukázal na diametrálne odlišné rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21CdO/549/2001, tak odvolací súd udáva že otázkou odporovateľnosti právneho úkonu v súvislosti s existenciou pohľadávky, a teda aj aktívnou legitímáciou veriteľa sa zaoberali už viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ale aj Najvyššieho súdu ČR, ktorými rozhodnutiami síce SR nie je viazaná, ale súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov a odvolací súd nezistil dôvod toto precedenčné rozhodnutie nenasledovať, keď ide o významné rozhodnutie, ktoré je aj podkladom a príkladom pre ďalšie rozhodnutia a ako judikát je zdrojom pre argumentáciu na zabezpečenie súladnej interpretácie právnych noriem. Odvolací súd ďalej poukazuje aj na ďalšie rozhodnutia NS SR, či NS ČR vydané neskôr ako rozhodnutie, na ktoré odkazoval žalovaný.

17. V prejednávanej veci bolo nesporné, že právny vzťah medzi veriteľom teda žalobcom a jeho dlžníkom spoločnosťou MIRSTAV, s r.o. vznikol pred uzavretím Zmluvy medzi žalovaným a jeho synom - ručiteľom pohľadávky, čoho dôkazom súd aj jednotlivé faktúry so splatnosťou počnúc mesiacom marec 2017. Preto je evidentné, že právny vzťah vznikol oveľa skôr a to na základe objednávok na dodanie tovaru, ktorý bol fakturovaný faktúrami so splatnosťou v mesiaci marec a apríl 2017.

18. K tvrdeniu žalovaného, že v čase učinenia odporovaného právneho úkonu neexistoval žiadny záväzok ručiteľa - syna žalobcu, z ktorého dôvodu, že žalobca voči nemu ešte nebol veriteľom a A. L. ml. nebol teda dlžníkom odvolací súd dodáva, že veriteľ je za podmienok uvedených v ustanovení § 42a OZ oprávnený odporovať nielen právnym úkonom, ktoré urobil dlžník, ale aj právnym úkonom ručiteľa a ďalších osôb, ktoré sú z dôvodu akcesorickej a subsidiárnej povinnosti zákonom zaviazané (najmä titulom zabezpečenia záväzkov) uspokojiť pohľadávku veriteľa. Nie je rozhodujúce, či išlo o pohľadávku splatnú či nesplatnú, prípadne budúcu, alebo či bola pohľadávka vymáhateľná (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30 Cdo 461/2006, sp. zn. 30Cdo/1340/2009). Takýmto právnym úkonom dlžníka môže teda veriteľ odporovať, t. j. môže sa domáhať žalobou na súde, aby súd vyslovil, že určitý právny úkon, ktorý urobil jeho dlžník je voči veriteľovi právne neúčinný. Takáto žaloba sa volá odporovacia žaloba. Pokiaľ veriteľ podá takúto žalobu, z odporovateľného právneho úkonu (v názve je vyjadrená len potencialita jeho odporovania) sa stáva odporovaný právny úkon, teda úkon, ktorý veriteľ považuje za taký, ktorý ukracuje uspokojenie jeho pohľadávky, a ktorý urobil dlžník práve s týmto úmyslom.

19. Určením právnej neúčinnosti právneho úkonu podľa § 42a OZ nastáva stav tzv. relatívnej bezúčinnosti dotknutého právneho úkonu. Odporovaný právny úkon zostáva platným právnym úkonom, avšak v pomeroch účastníkov sa na neho hľadí tak, akoby nenastali jeho účinky. To, že odporovaný právny úkon zostáva platným úkonom znamená, že vyvolal všetky predvídané právne následky, napríklad prevod vlastníctva k veci, a len v pomere medzi veriteľom a osobou, ktorá od dlžníka nadobudla majetok, sa na tento právny vzťah hľadí, ako keby k právnemu úkonu nedošlo a jeho účinky, avšak len v tomto vzťahu, nenastali (uznesenie NS ČR sp. zn. 20 Cdo 364/2002).

20. Pokiaľ ide argumentáciu žalovaného o dôvode prevodu spoluvlastníckeho podielu z dôvodu údajnej rekonštrukcie, aj s týmto argumentom sa súd prvej inštancie správne vysporiadal a odvolací súd sa plne s jeho konštatovaním stotožňuje. Nesporne bolo preukázané, že žalovaný ani po prevode podielu nepristúpil k rekonštrukcii nehnuteľnosti, ktorá práve mala byť dôvodom prevodu spoluvlastníckeho podielu preto, že jeho syn nemal prostriedky na rekonštrukciu.

21. Preukázanie úmyslu dlžníka, že mienil ukrátiť právnym úkonom svojho veriteľa nie je podmienkou odporovateľnosti vtedy, ak druhou stranou sú osoby blízke dlžníkovi (blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.). Úmysel dlžníka ukrátiť jeho veriteľa v takomto prípade zákon predpokladá a je na osobách dlžníkovi blízkych, aby preukázali opak, t. j., že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohli aj pri náležitej starostlivosti poznať.

22. Ani odvoláciu námietku žalovaného o jeho nevedomosti ukrátenia veriteľov nezhliadol odvolací súd za dôvodnú, tejto argumentácii sa veľmi podrobne súd prvej inštancie venoval a zaujal k nej správne stanovisko. Žalovaný a jeho syn - ručiteľ, ktorý bol prevodcom odporovaného právneho úkonu sú osobami blízkymi, boli v pravidelnom kontakte, žalovaný mal vedomosť o podnikateľskej činnosti svojho syna a je nanajvýš nepravdepodobné, že by sa nebol zaujímal ako sa mu v podnikaní darí, keď navyše uvedenú skutočnosť spochybnila výpoveď syna - svedka A.a L. ml. vypočutého v trestnom konaní. V tomto smere je úplne irelevantné, že A. L. ml. v trestnom konaní vypovedal práve uvedenú skutočnosť o dôvode prevodu 3 mesiace po podpise Zmluvy, čo vôbec neevokuje pochybnosti o správnosti jeho výpovede, alebo, že išlo len o jeho vlastné domnienky a pocity.

23. K ďalšej odvolacej námietke žalovaného o ekvivalentnosti právneho úkonu, v danom prípade kúpnej ceny za prevod spoluvlastníckeho podielu odvolací súd dodáva, že o tzv. ekvivalentný právny úkon dlžníka ide len vtedy, ak za prevedené veci, práva alebo iné majetkové hodnoty sa dlžníkovi naozaj (reálne) dostala ich obvyklá cena alebo iná skutočne primeraná (rovnocenná) náhrada. A práve uvedenú skutočnosť žalovaný nepreukázal žiadnym relevantným dôkazom. Správne súd prvej inštancie nepovažoval tvrdenia žalovaného a svedka A.a L. ml. o vyplatení kúpnej ceny za pravdivé, čo podporuje aj samotná výpoveď svedka L. ml., ktorý mal údajne investovať kúpnu cenu do firmy a tiež na osobné účely, ktoré tvrdenia ničím nepreukázal a navyše nevyplatil žiaden zo svojich ďalších dlhov, okrem sumy 500,- Eur žalobcovi. Preto tvrdenia o vyplatení kúpnej ceny sa správne javili nielen prvoinštančnému súdu, ale aj odvolaciemu súdu ako účelové a tendenčné.

24. Dlžníkové právné úkony ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa najmä vtedy, ak vedú k zmenšeniu majetku dlžníka a ak v dôsledku nich vzniknuté zmenšenie majetku má súčasne za následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, pričom ak by nebolo týchto úkonov, mohol by svoju pohľadávku z majetku dlžníka uspokojiť. K ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa teda nemôže dôjsť, ak dlžník vlastní napriek odporovanému právnemu úkonu a ďalším svojim dlhom taký majetok, ktorý stačí k tomu, aby sa z neho veriteľ uspokojil (NS ČR, sp. zn. 21 Cdo/2791/99).

25. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalovaného o vade konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 365 ods. 1 písm. d) CSP], tento odvolací dôvod vôbec nešpecifikoval a odvolací súd žiadnu vadu konania nezistil.

26. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie žalovaného za nedôvodné, pretože žiadnym spôsobom a argumentmi uvádzanými v odvolaní nespochybnil správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie.

27. Preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý bol odôvodnený plným úspechom žalobcu v spore, a ktorý žalovaný ani nenapadol konkrétnymi dôvodmi, len všeobecne poukázal na nesprávnosť predmetného výroku rozsudku prvoinštančného súdu.

28. Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní o trovách odvolacieho konania aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalobca, pretože odvolaniu žalovaného nebolo vyhovené a preto žalobcovi podľa vyššie uvedených ustanovení vzniklo

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).